

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van de Vrije Basisschool - Sint-Amelbergaschool te Temse

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	107862
	Instelling	Vrije Basisschool – Sint-Amelbergaschool
directeur		Christine VERMEIR Johan FRENCKEN
adres		Akkerstraat 42 - 9140 TEMSE
telefoon		03-771.06.03
fax		03-771.65.93
e-mail		directie@sint-amelbergaschool.be
website/URL		www.sint-amelbergaschool.be
	Bestuur van de instelling	963918 - Katholieke Scholen Temse te TEMSE
adres		Oeverstraat 5 - 9140 TEMSE
	Scholengemeenschap	121228 - KSTS te STEENDORP
adres		Gelaagstraat 161 - 9140 STEENDORP
	CLB	115022 - Vrij CLB Waas en Dender te SINT-NIKLAAS
adres		Ankerstraat 63 - 9100 SINT-NIKLAAS
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	11/05/2012, 14/05/2012, 15/05/2012, 16/05/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	16/05/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	01/06/2012

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Hilde De Vleeschouwer

Teamleden Guy De Roover

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	8
3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding	9
3.3 Lager onderwijs: wiskunde	10
3.4 Lager onderwijs: muzische vorming	10
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	12
4.1 Begeleiding	12
4.2 Evaluatie	13
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	15
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	16
6.1 Wat doet de school goed?	16
6.2 Wat kan de school verbeteren?	16
6.3 Wat moet de school verbeteren?	16
7. ADVIES	17
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	17

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Vrije Basisschool Sint-Amelberga ligt in het centrum van Temse. De school rekruteert haar leerlingen vooral uit de nabije schoolomgeving. De leerlingen hebben zeer diverse, veelal anderstalige achtergronden. Het schoolteam staat voor heel wat uitdagingen die enthousiast aangegaan worden, vanuit een uitgesproken zorgende visie met bijzondere aandacht voor het leerbedreigde kind.

In de lagere afdeling vormden de onderwijsdoelstellingen van de leergebieden wiskunde en muzische vorming het onderwerp van het erkenningsonderzoek door de onderwijsinspectie. De school toont aan dat ze de leerplandoelen voor **wiskunde** in voldoende mate realiseert met haar leerlingen. De klasleerkrachten vertrouwen op een onderwijsleerpakket voor een evenwichtig, volledig en gradueel aanbod. Via de systematische evaluatie van de leervorderingen voor de verschillende domeinen van het leergebied, houdt de school een goed zicht op de individuele remediëringssnoden. Het team onderneemt binnen de zorgwerking heel wat initiatieven om vooral de technische rekenvaardigheden van de leerlingen te verhogen. Een groei naar een meer werkelijkheidsgericht en actief handelend wiskundeonderwijs is aangewezen. Voor **muzische vorming** kan de school niet aantonen dat ze met haar leerlingen de leerplandoelen in voldoende mate realiseert. Een volledig, evenwichtig en gradueel aanbod en een gepaste evaluatiepraktijk zijn niet gegarandeerd. Ondanks diverse teamvormingen zijn de visie, de uitgangspunten en de leerplandoelen te weinig gekend en niet geïmplementeerd in de klaspraktijk. Een duidelijke strategie voor de gezamenlijke en volwaardige uitbouw van dit leergebied ontbreekt. Het tekort voor muzische vorming wordt meegenomen in het eindadvies voor de lagere afdeling.

Voor haar erkenningsonderzoek in de kleuterafdeling baseerde de inspectie zich op de onderwijsdoelstellingen van de leergebieden wiskundige initiatie en lichamelijke opvoeding. De school kan niet aantonen dat ze de leerplandoelen voor **wiskundige initiatie** in voldoende mate nastreeft bij haar kleuters. Het leerplan is niet richtinggevend voor de klaspraktijk. Hoewel het team van de kleuterafdeling met de beste intenties en een grote inzet voor de kleuters goed onderwijs tracht te realiseren, is een volledig, evenwichtig en gradueel aanbod voor wiskundige initiatie niet gegarandeerd. Leerkrachten voorzien vanuit eigen inzichten en ervaring gerichte activiteiten die de denkontwikkeling stimuleren. Ze hebben aandacht voor de aanbreng van een aantal wiskundige begrippen en rekenhandelingen. De kleuterobservaties missen de nodige doelgerichtheid en systematiek. Leerkrachten beoordelen de denkontwikkeling globaal, maar hebben geen duidelijk zicht op de evolutie van kleuters voor de specifieke aspecten van onder meer wiskundige initiatie. Voor het leergebied **lichamelijke opvoeding** is het leerplan wel richtinggevend voor het aanbod. Beide leerkrachten lichamelijke opvoeding doen individueel inspanningen om een leerplandoelgericht aanbod te voorzien. Door een gebrek aan overleg en afstemming tussen beide verantwoordelijke leerkrachten, maar evenzeer tussen hen en de klas- en zorgleerkrachten én het beleid, is een volledig, evenwichtig en gradueel aanbod echter niet verzekerd. Alle betrokken teamleden werken naar eigen inzicht en goeddunken, maar niemand heeft echt zicht op het bewegingsaanbod van de andere leerkrachten. Het gebrek aan afspraken en overleg heeft ook een weerslag op de observatiepraktijk voor lichamelijke opvoeding. De individuele begeleiding van kleuters en de opvolging van hun vorderingen op motorisch vlak kennen nog ruime groeikansen. Zowel het tekort voor wiskundige initiatie als dat voor lichamelijke opvoeding worden meegenomen in het eindadvies voor de kleuterafdeling.

Om te beoordelen of de school de eigen kwaliteit in voldoende mate bewaakt, onderzocht de inspectie de leerbegeleiding en de rapporteringspraktijk. De school legt de klemtoon binnen de **leerbegeleiding** op de tweedelijnszorg en investeert sterk in klasexterne ondersteuning en remediëring. De zorgbrede, preventieve aanpak in de klas kent nog ruime groeikansen. Het team maakt weinig concrete afspraken en neemt weinig gerichte

initiatieven voor de begeleiding van leerlingen in de eerstelijnszorg. Het zorgteam staat voor de uitdaging het zorgbeleid op schoolniveau verder uit te bouwen en effectieve ondersteuning te bieden op leerkrachtniveau voor de verdere ontwikkeling van de eerstelijnszorg. Binnen de **rapporteringspraktijk** groeit de school in haar opzet om ouders meer doelgericht te informeren over de vorderingen van de kinderen voor de verschillende leergebieden. De rapportering over diverse aspecten van de totale persoonlijkheid op het leef- en leerhoudingrapport is een voorbeeld van goede praktijk. De ondersteunende en motiverende waarde van de verbale toelichting op de rapporten is sterk leerkrachtafhankelijk.

De school staat voor een heel wat aspecten van haar werking aan het begin van een ontwikkelingstraject. Het is een uitdaging voor het ganse team om de verantwoordelijkheid op te nemen voor de eigen kwaliteitsbewaking en te werken aan permanente kwaliteitsverbetering, ieder binnen de eigen functie en de daarbijhorende opdrachten. Heel wat waardevolle, particuliere initiatieven wijzen op de aanwezigheid van de nodige expertise om een dynamische schoolwerking mogelijk te maken. Een standvastige beleidsvoering, duidelijke afspraken, gerichte druk en opvolging tot op de klasvloer dringen zich op.

Omwille van de tekorten voor wiskundige initiatie en voor lichamelijke opvoeding besluit de onderwijsinspectie haar erkenningsonderzoek in de kleuterafdeling met een gunstig advies beperkt in de tijd. De school dient haar kleuterwerking effectief af te stemmen op de leerplannen en moet hierbij prioritair aandacht geven aan wiskundige initiatie. Voor lichamelijke opvoeding moet de kleuterafdeling een degelijk totaalaanbod uitwerken. De lagere afdeling krijgt eveneens een gunstig advies beperkt in de tijd. De school moet prioritair werk maken van een volledig, evenwichtig en gradueel aanbod voor het leergebied muzische vorming. De onderwijsinspectie rekent op de inzet en de bereidwilligheid van het ganse schoolteam om - in het belang van de leerlingen - de tekorten op een constructieve wijze aan te pakken.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie

lichamelijke opvoeding

Lager onderwijs

wiskunde

muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Rapporteringspraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet niet

Motivering

- De school kan niet aantonen dat ze de leerplandoelen en ontwikkelingsdoelen van wiskundige initiatie in voldoende mate nastreeft bij haar kleuters. Een volledig, evenwichtig en gradueel aanbod voor wiskundige initiatie is niet gegarandeerd.
- Het kleuterteam hanteert het leerplan niet als referentiekader voor dit leergebied. De kleuterleerkrachten zijn niet vertrouwd met de visie, de uitgangspunten en de doelen van het leerplan. Een aantal leerkrachten heeft ook geen zicht op de decretale verwachtingen en na te streven minimumdoelen.
- Vanuit ervaring en persoonlijke inzichten voorzien leerkrachten gerichte activiteiten met het oog op de denkontwikkeling van de kleuters. Binnen hun thematisch aanbod brengen ze systematisch een aantal zelfgekozen wiskundige begrippen en rekenhandelingen onder de aandacht.
- De kleuterleerkrachten kiezen de invulling van de thema's vanuit het interesseveld en de leefwereld van de kleuters. Binnen dit kader bieden ze de wiskundige aspecten aan. Leerkrachten maken hiervoor zelf heel wat degelijk spel- en leermateriaal aan. Daarnaast maken ze goed gebruik van het ruim beschikbare materiaal van de school.
- Het kleuterteam zorgt voor enige graduele opbouw met concrete afspraken rond de begrippenlijst en de kalenders. Daarnaast getuigt het initiatief rond puzzelen van een geslaagde poging om de verticale samenhang te bevorderen.
- In de denkhoeken kunnen kleuters experimenteren met wiskundige handelingen. In verschillende kleutergroepen stimuleert een goed uitgedacht takensysteem, met onder meer opdrachten rond wiskundige aspecten, de zelfregulering en zelfstandigheid van de kleuters.
- Gerichte individuele begeleiding komt tot stand vanuit resultaten van tests, onder meer voor rekenbegrippen. De school zet binnen de leerbegeleiding sterk in op klasexterne remediëring, onder meer voor een aantal kleuters die moeite hebben met het verwerven van wiskundige begrippen en rekenvaardigheden.
- De observatie van kleuters tijdens het spelen en het gericht handelen in de klas gebeurt weinig doelgericht. Leerkrachten geven een zeer globale inschatting voor enkele algemene aspecten weer op een overzichtslijst. Het team heeft geen duidelijk zicht op de vorderingen voor specifieke aspecten van wiskundige initiatie.
- De school rapporteert bevindingen van tests rond rekenvoorwaarden zeer gedetailleerd aan de ouders. Wanneer leerkrachten ontwikkelingsproblemen vermoeden, betrekken ze de ouders vrij snel bij het overleg.
- Enkele inhoudelijke afspraken rond onder meer de getalbeelden bevorderen de overstap van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar.
- Uit een afsprakennota blijkt dat de kleuterafdeling pas in 2015 voorziet werk te maken van een meer leerplangerichte werking voor wiskundige initiatie. Het is voor leerkrachten onduidelijk hoe de implementatie van het leerplan wiskundige initiatie door de school gerealiseerd zal worden. Meerdere leerkrachten stellen zich vragen bij de geplande strategie om de ontwikkelingsaspecten uit het ontwikkelingsplan louter te koppelen aan de leerplandoelen en menen dat ze meer doordacht te werk moeten gaan. De onderwijsinspectie neemt dit tekort mee in het eindadvies van het erkenningsonderzoek.

3.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet niet

Motivering

- De school kan niet aantonen dat ze de leerplandoelen en de ontwikkelingsdoelen voor lichamelijke opvoeding in voldoende mate nastreeft bij haar kleuters. Een volledig, evenwichtig en gradueel aanbod is niet gegarandeerd.
- Het ontbreekt de kleuterafdeling aan concrete afspraken omtrent het aanbod, de observatie en begeleiding van kleuters en de registratie van de kleutervorderingen voor het leergebied lichamelijke opvoeding.
- Zowel de klasleerkrachten, de zorgleerkrachten als de leerkrachten lichamelijke opvoeding geven aan elk gedeeltelijk verantwoordelijk te zijn voor het leergebied, maar wie wat effectief opneemt en opvolgt is niet uitgeklaard.
- Enkele klasleerkrachten nemen zelf de fijnmotorische aspecten voor hun rekening, anderen rekenen hiervoor op de zorgleerkracht of op de leerkrachten lichamelijke opvoeding. Sommige leerkrachten voorzien systematisch doelgerichte bewegingsactiviteiten in hun thematisch aanbod, anderen lassen eerder occasioneel bewegingstussendoortjes in.
- Twee leerkrachten lichamelijke opvoeding staan in voor de kleutergym, a rato van twee lestijden per week. Hoewel beiden actief zijn in de verschillende groepen van kleuterafdeling - en zelfs aan dezelfde kleutergroepen lesgeven - hebben zij geen zicht op elkaars invulling van het aanbod, wijze van begeleiden of bevindingen omtrent de motorische ontwikkeling van de kleuters.
- De leerkrachten lichamelijke opvoeding hanteren het nieuw leerplan als referentiekader voor hun aanbod. Daarnaast laten ze zich inspireren door een onderwijsmethode voor beweging in de kleuterschool. De beschikbare planningsdocumenten van beide leerkrachten getuigen van behoorlijke, doch individuele pogingen om in een gevarieerd en gepast doelgericht aanbod te voorzien. Het gebrek aan overleg verhindert de degelijke uitbouw van een totaalaanbod voor de kleuters.
- De uitgeschreven lesactiviteiten tonen de nodige aandacht voor differentiatie binnen een kleutergroep en over de kleutergroepen heen.
- Beide leerkrachten beperken zich tot een globale inschatting voor enkele algemene aspecten. Een doelgerichte observatie- en evaluatiepraktijk met een degelijk registratiesysteem voor de opvolging van kleutervorderingen en van eventuele ontwikkelingsproblemen voor motorische aspecten is nog geen verworvenheid.
- Er is weinig tot geen inhoudelijke afstemming tussen de klaswerking en de kleutergym. Klasleerkrachten weten niet wat er aan bod komt tijdens de lessen kleutergym. De leerkrachten lichamelijke opvoeding hebben geen zicht op het aanbod vanuit de zorgwerking of rond fijnmotorische aspecten door klasleerkrachten.
- Het beleid wendt de expertise van de leerkrachten lichamelijke opvoeding te beperkt aan voor de uitbouw van een degelijk bewegingsbeleid op school. Het gebrek aan een duidelijke schoolvisie en het ontbreken van structureel overleg hypothekeren de degelijke uitbouw van het leergebied. De onderwijsinspectie neemt dit tekort mee in het eindadvies van het erkenningsonderzoek.

3.3 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Motivering

- De school toont met diverse outputgegevens aan dat de meeste van haar leerlingen aan het einde van de basisschool de eindtermen voor wiskunde bereiken en dat ze ook de leerplandoelen in voldoende mate realiseert bij haar leerlingen.

- Het team vertrouwt op het aanbod van het onderwijsleerpakket om een volledig, evenwichtig en gradueel aanbod te garanderen. Sommige leerkrachten toetsten bij de invoering van het leerpakket het aanbod af aan het leerplan.
- Door het gebruik van eenzelfde onderwijsleerpakket vanaf het tweede leerjaar waarborgt de school de verticale samenhang. De leerkrachten van het eerste leerjaar stemden hun didactische aanpak af op de andere leerjaren door concrete aanpassingen aan hun leerpakket.
- De horizontale samenhang met andere leergebieden en de werkelijkheidsgerichtheid van het wiskundeonderricht zijn in een aantal klassen erg beperkt. De vrij leerkrachtgestuurde aanpak met veelal frontaal, demonstrerend onderwijs beperkt de actieve inbreng van, het concreet handelen door en de interactie tussen de leerlingen.
- De school beschikt over voldoende materialen om actief en zelfstandig leren mogelijk te maken binnen dit leergebied. In het aanbod in de computerklas wordt het werken met oefenprogramma's voor wiskunde voorzien.
- Een realistische voorstelling van de referentiematen, het functioneel gebruik van leerstrategieën en de visualisatie van beide in het klasbeeld kennen nog ruime groeikansen.
- De school volgt de vorderingen van de leerlingen op via methodegebonden toetsen en tests van het leerlingvolgsysteem. Ze realiseert hiermee een goede beeldvorming van de leerlingen op vlak van wiskunde. De resultaten geven vooral aanleiding tot klasexterne remediëring, individueel of in kleine groepjes.
- Het aanwenden van deze leerlingengegevens voor de bijsturing van het pedagogisch-didactisch handelen van de klasleerkracht is nog geen verworvenheid. Een doordachte preventieve en klasinterne aanpak is in heel wat klassen nog geen verworvenheid.
- De rapportering over het leergebied wiskunde gebeurt hoofdzakelijk via puntenscores op de verschillende leerdomeinen. Een woordelijke beoordeling geeft soms enige verduidelijking.

3.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

Motivering

- De school kan niet aantonen dat ze met haar leerlingen de eindtermen en de leerplandoelen voor muzische vorming in voldoende mate realiseert. Het leerplan is te weinig richtinggevend voor het aanbod en de evaluatie van het leergebied. De school beschikt ook niet over betrouwbare outputgegevens die een realisatie van de doelen kunnen aantonen. Een volledig, evenwichtig en gradueel aanbod is niet verzekerd.
- Het team slaagt er vooralsnog niet in het leerplan degelijk te implementeren in de klaspraktijk. Ondanks specifieke vorming rond de visie, de uitgangspunten en de opbouw van het leerplan zijn heel wat leerkrachten hier nog niet mee vertrouwd. Een aantal leerkrachten kennen de aan hun leerjaar toegekende verantwoordelijkheden onvoldoende of interpreteren ze vanuit eigen ervaringen en opvattingen.
- Het team probeert recent het huidig aanbod in kaart te brengen. De school beschikt over degelijke werkinstrumenten die de implementatie van het leerplan moeten ondersteunen. De leerkrachten gebruiken deze hulpmiddelen echter zeer verschillend. Concrete verwachtingen en afspraken hieromtrent ontbreken.
- Sommige leerkrachten beperken zich tot het registreren van het actuele aanbod op het niveau van de vijf muzische domeinen. Andere leerkrachten nemen ook de overkoepelende doelen al mee bij hun inventarisatie, maar dit is zeker geen gemeengoed. Het team is er nog niet toe gekomen het aanbod af te toetsen aan en af te stemmen op de specifieke doelen per deeldomein.
- Klasleerkrachten kiezen hun onderwerpen en technieken wel in overleg met hun parallelcollega, maar er is verder geen afstemming tussen de verschillende leerjaren.

Leerkrachten bepalen de moeilijkheidsgraad van activiteiten voornamelijk intuïtief. Een doelgerichte gradatie over de leerjaren heen ontbreekt.

- In een aantal klassen is er een opvallende horizontale samenhang met andere leergebieden zoals Nederlands en wereldoriëntatie. Hierbij verwarren sommige leerkrachten echter het occasioneel aanwenden of ondersteunend gebruiken van muzische aspecten met een doelgericht, intentioneel aanbod voor muzische vorming.
- Heel wat leerkrachten houden tijdens muzische activiteiten vast aan een vrij leerkrachtgestuurde, klassikale aanpak. De kansen voor expressiviteit en creativiteit vanuit de leerlingen worden hierdoor ingeperkt.
- De school beschikt over voldoende materialen en ruimte voor muzische activiteiten. Het gebruik van de aanwezige multimediale middelen voor muzische doeleinden is beperkt.
- De school wil de vorderingen voor muzische aspecten meer doelgericht evalueren. De mate waarin dit effectief gebeurt, is leerkrachtafhankelijk. De rapportbeoordelingen steunen vooral op het subjectief aanvoelen en weinig op duidelijke criteria.
- Vaststellingen bij leerlingen leiden nog niet tot bijsturing van het aanbod of de pedagogisch-didactische aanpak. Het leerlingvolgsysteem bevat weinig of geen informatie over de beginsituatie en de muzische ontwikkeling van de leerlingen.
- Het verdere verloop van de leerplanimplementatie is onduidelijk voor de teamleden. Een gebrek aan een gezamenlijk gedragen visie en aan gerichte aansturing van de nodige veranderingen hypothekeren de effectieve implementatie van het leerplan. De onderwijsinspectie neemt dit tekort mee in het eindadvies van het erkenningsonderzoek.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Begeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid.

4.1.1 Leerbegeleiding

Motivering

- Hoewel de school vanuit een welbepaalde visie duidelijk het zwakke kind zo ver mogelijk wil brengen in zijn/haar ontwikkeling, zette het beleid nog geen eenduidige en door iedereen gedragen strategie uit voor de uitbouw van een dynamisch zorgbeleid. Het zorgbeleidsplan is bijna tien jaar oud en is gezien de veranderde leerlingpopulatie en gewijzigde zorgstructuren aan actualisering toe.
- De school investeert extra lestijden uit haar pakket om een zeer uitgebreid zorgteam samen te stellen. Dit team kende de voorbije jaren echter diverse personeelsswissels. Het gebrek aan continuïteit belemmerde mede de uitbouw van een effectief zorgbeleid.
- Hoewel beide zorgcoördinatoren pas zeer recent actief zijn in deze functie, vallen hun goede intenties en ontluikend inzicht in de materie in positieve zin op.
- De zorgleerkrachten zijn verantwoordelijk voor de veelal klasexterne ondersteuning op leerlingniveau. Voor elke leerlingengroep voorziet de school een ruim pakket **doelgerichte**, overwegend remediërende zorginterventies. De school opteert doorgaans om met homogene groepen te werken. Ook de extra zorg voor meerbegaafde leerlingen situeert zich met de inrichting van een kangoeroeklasje vooral in de tweedelijnszorg.
- De school is weinig vertrouwd met de mogelijkheden van binnenklasdifferentiatie en curriculumdifferentiatie. Het is een uitdaging voor het zorgteam om klasleerkrachten effectieve **ondersteuning** te bieden bij hun opdracht binnen de eerstelijnszorg.
- De lagere afdeling realiseert een degelijke beeldvorming van de leerlingen voor taal en wiskunde. Het team maakt hiervoor gebruik van methodegebonden toetsen en testen van het leerlingvolgsysteem. De school brengt vorderingen voor andere leergebieden weinig tot niet in kaart in functie van de leerbegeleiding.
- De school neemt bij de kleuters enkele zelfgemaakte en genormeerde testen voor taal- en rekenvoorwaarden af. Voor een aantal aspecten van de ontwikkeling beperkt het team zich tot een vrij globale inschatting van de kleutervorderingen. Doelgericht observeren en accuraat registreren van vaststellingen is hier nog geen verworvenheid.
- De school beschikt over degelijke zorginstrumenten om het handelingsgericht werken te ondersteunen. De teamleden gebruiken deze formulieren echter nog onvoldoende in hun volle waarde. De fragmentarische registratie van de leerlingengegevens belemmeren een transparante monitoring van de **doeltreffendheid** van zorgverbredende maatregelen.
- De invoering van het filteroverleg om een goed zicht te krijgen op de diverse noden en hulpvragen wijst op de intentie van het team om de zorgwerking efficiënter te willen organiseren. De multidisciplinaire overlegmomenten leiden echter nog in te beperkte mate tot formele concrete, handelingsgerichte afspraken en acties ter ondersteuning van de eerstelijnszorg en de klasinterne differentiatie.
- Sommige leerlingen kunnen tijdens de les en bij toetsen genieten van sticordimaatregelen. De school neemt deze maatregelen na nauw overleg met de kindbetrokkenen, onder wie de ouders.
- Het team ervaart de samenwerking met en ondersteuning van externe hulpverleners zoals gon-begeleiders en medewerkers van het centrum voor leerlingbegeleiding (CLB) als zeer wisselend en erg persoonsafhankelijk.
- De overlegvergaderingen binnen de scholengemeenschap en met ondersteuning van de pedagogische begeleiding betekenen voor de zorgcoördinator een meerwaarde voor de uitvoering van haar taken. Het gestructureerd en systematisch overleg tussen de schooleigen zorgteamleden kent nog groeikansen.

- De wijze waarop het zorgteam de resultaten van het kloklezen analyseerde en een doelgerichte aanpak opstartte, kan dienen als hefboom om de interne kwaliteitsbewaking verder te **ontwikkelen**.
- De professionalisering van het zorgbeleid richt zich vooral op de zorgteamleden. De deskundigheidsbevordering van de klasleerkrachten is voor dit kwaliteitsproces in mindere mate aanwezig. De interne professionalisering krijgt met de inrichting van een orthotheek bijkomende mogelijkheden, maar die worden nog niet ten volle benut.

4.2 Evaluatie

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

4.2.1 Rapporteringspraktijk

Motivering

- Via periodieke rapporten met zowel cijfer- als letterbeoordelingen krijgen ouders een zicht op de prestaties en vorderingen van hun kind. In het eerste leerjaar is er een aangepast rapport dat ouders gedetailleerd en **doelgericht** informeert over de prestaties van hun kind. Ook in de andere leerjaren is een overgang naar een meer doelgerichte rapportering merkbaar. Het is nog een uitdaging voor het team om ouders duidelijker te informeren of de evaluatie betrekking heeft op kennis, inzichten, vaardigheden of attitudes voor een leerdomein.
- Het team streeft ernaar systematisch over alle domeinen van de leergebieden wiskunde en Nederlands te rapporteren. In de derde graad rapporteren de leerkrachten over de vorderingen voor het leergebied Frans. Het team maakte de afspraak om ouders per trimester minstens over één van de muzische domeinen te informeren. De leerkrachten lichamelijke opvoeding rapporteren gedetailleerd over prestaties en vorderingen voor hun leergebied. Binnen de rapportering ontbreekt informatie over zwemmen. Deze motorische competentie wordt door de school niet grondig geëvalueerd.
- De school informeert de ouders uitvoerig over de leef- en leerhouding van de kinderen op basis van activiteiten en aandachtspunten uit onder meer de lessen sociale vaardigheden en leren leren. In verschillende leerjaren mogen leerlingen ook zichzelf beoordelen op de voorziene items. Deze aanpak is een voorbeeld van goede praktijk.
- De verbale beoordeling op het rapport is wisselend van kwaliteit. Een aantal leerkrachten beperkt zich tot een heel algemeen en weinigzeggend zinnetje, anderen weiden uit over de verantwoordelijkheid van de ouders en het kind zelf. De mate waarin de toelichting aanmoedigend is en **ondersteuning** biedt aan de leerlingen is sterk leerkrachtafhankelijk.
- Bij aanvang van het schooljaar organiseert de school informatiemomenten over de klas- en schoolwerking. Een nieuwsbrief informeert de ouders regelmatig over de thematische inhouden en bijzondere gebeurtenissen.
- In derde kleuterklas bespreken leerkrachten de resultaten van onder meer schoolrijpheidstesten gedetailleerd met de ouders. Ouders krijgen een schematisch overzicht van de evolutie van het leesniveau. De school legt eventuele compenserende maatregelen voor spelling, lezen en/of wiskunde schriftelijk vast in een brief aan de ouders. Deze aanpak blijkt **doeltreffend** voor een goede verstandhouding met de ouders bij de begeleiding van de kinderen.
- Tijdens georganiseerde individuele oudercontacten in beide afdelingen bespreekt de klasleerkracht met de ouders de prestaties en vorderingen van hun kind. In sommige klassen gebruikt de leerkracht in samenspraak met de ouders een heen- en weerschriftje om bijvoorbeeld over het gedrag of de leerhouding van een kind te

communiceren. Bepaalde leerkrachten informeren ouders via mail. Ook in sommige kleuterklassen gebruiken leerkrachten een heen- en weerschriftje.

- De mogelijkheden van de digitale informatieverwerking en -verspreiding worden volop verkend. De school schakelde over op een digitaal rapportstelsysteem. Dit gaf een aanzet tot de **ontwikkeling** van een bredere rapporteringspraktijk. De school werkt ook volop aan een nieuwe website waarop onder meer foto's van het schoolgebeuren te zien zijn.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De school wordt momenteel geleid door twee halftijds directeurs ad interim. De ene directeur behartigt de pedagogische opdracht, terwijl de andere vooral de organisatorische taken op zich neemt. Een ervaren administratief medewerker ondersteunt waar mogelijk de directeurs in hun nieuwe opdracht.
- Beide directeurs geven aan dat de onzekerheid die gepaard gaat met de mogelijke tijdelijkheid van hun functie, bepaalde beleidsbeslissingen bemoeilijkt. Het leerkrachtenteam waardeert de verantwoordelijkheidszin en de inzet van hun voormalige collega's, maar missen wel de nodige houvast en ondersteuning bij de uitbouw van hun klaspraktijk.
- Leerkrachten geven met de beste bedoelingen hun onderwijs vorm vanuit eigen inzichten en ervaring. Heel wat waardevolle, particuliere initiatieven wijzen op de aanwezigheid van de nodige expertise om een dynamische schoolwerking mogelijk te maken. Het schoolteam bewaakt de samenhang en de gelijkgerichtheid te weinig op school- en afdelingsniveau.
- Het schoolteam voelde de voorbije jaren te beperkt de noodzaak en de meerwaarde aan van bepaalde veranderingen, onder meer de implementatie van de leerplannen. Het is niet voor iedereen duidelijk op welke manier de school vernieuwingen efficiënt kan doorvoeren. Het ontbreekt de school aan een standvastige beleidsvoering en duidelijke aanpakstrategieën, wat een hypotheek legt op de verdere schoolontwikkeling.
- Het schoolteam zet vooral verbetertrajecten uit op korte termijn. Sommige leerkrachten ervaren of interpreteren afspraken veeleer als vrijblijvend, waardoor niet iedereen zijn verantwoordelijkheid opneemt. Mede door een gebrek aan gerichte druk en opvolging tot op de klasvloer, blijft verandering in de klaspraktijk uit.
- Tijdens personeelsvergaderingen gaat een groot deel van de tijd naar organisatorische aspecten. Er is evenwel ook ruimte voor pedagogisch-didactische items en uitwisseling van expertise. Het kleuterteam ervaart de afzonderlijke afdelingsvergaderingen als een meerwaarde bij de organisatie van hun werking.
- Het schoolteam is nog maar weinig vertrouwd met de mogelijkheden van interne kwaliteitszorg. Het gebruik van outputgegevens zoals leerlingenresultaten en resultaten van tevredenheidsonderzoeken en/of zelfevaluaties om de kwaliteit van het geboden onderwijs te onderzoeken is nog geen verworvenheid.
- Het schoolteam staat voor heel wat aspecten van de schoolwerking aan het begin van een ontwikkelingstraject. Het is een uitdaging voor het ganse team om de verantwoordelijkheid op te nemen en - ieder binnen de eigen functie en de daarbijhorende opdrachten – te werken aan permanente kwaliteitsbewaking en -verbetering.
- De school formuleert vooral in de kleuterafdeling weinig concrete doelstellingen om haar gelijke onderwijskansenbeleid (GOK) vulling te geven. De school plant in beide afdelingen wel diverse acties om de twee gekozen thema's 'preventie en remediëring' en 'sociaal-emotionele ontwikkeling' effectief te realiseren. Uit gesprekken en observatiemomenten blijkt dat het team de meeste acties uitvoerde en waar nodig bijstuurde. Het zorgteam betrok de klasleerkrachten voldoende bij de keuze van de thema's, de uitvoering van de acties en de zelfevaluatie.
- De school stelt in haar schoolpopulatie een groeiend aantal anderstalige leerlingen vast. Het team heeft nog geen globale visie op talenbeleid uitgewerkt. Binnen haar beleid voor gelijke onderwijskansen voorziet de school wel in een aantal degelijke taalactiverende acties.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De particuliere initiatieven in beide afdelingen om voor sommige wiskundige aspecten de samenhang te realiseren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De groeiende aandacht voor een meer doelgerichte rapportering over de leerprestaties.
- De aandacht voor de totale persoonlijkheidsontwikkeling op het leef- en leehoudingenrapport.
- De degelijke uitbouw van de tweedelijnszorg, zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De goede intenties van beide directeurs en hun inzet voor de school, het team en de leerlingen.
- De inzet en werkiyver van de klas- en zorgleerkrachten voor de kinderen en de school.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Stimuleren van het handelend leren en activeren van de leerlingen; het verhogen van de onderlinge interactie tussen leerlingen binnen het leergebied wiskunde.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Binnen de eerstelijnszorg beter inspelen op niveauverschillen tussen kinderen, onder meer door het realiseren van een sterkere preventieve aanpak en door de mogelijkheden van binnenklasdifferentiatie meer te benutten.
- Het systematisch doelgericht observeren en/of toetsen én het efficiënt registreren van de kleuter- en leerlingvorderingen in het kinddossier.
- Binnen de zorgwerking voldoende aandacht besteden aan de ondersteuning op leerkrachtniveau.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Een pedagogisch-didactisch prioriteitenplan op middellange en lange termijn uitzetten, de visie en het beleid voor de diverse aspecten van de schoolwerking uitklaren, de gemaakte afspraken formaliseren en door gerichte opvolging bestendigen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Een volledig, evenwichtig en gegradeerd aanbod uitwerken, met het leerplan als leidraad, voor wiskundige initiatie en voor lichamelijke opvoeding in de kleuterafdeling.
- Een volledig, evenwichtig en gegradeerd aanbod en een degelijke evaluatiepraktijk uitwerken, met het leerplan als leidraad, voor muzische vorming in de lagere afdeling.

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

BEPERKT GUNSTIG

Kleuteronderwijs

omwille van onvoldoende nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor
wiskundige initiatie
lichamelijke opvoeding

Lager onderwijs

omwille van onvoldoende bereiken van de leergebiedgebonden eindtermen
of nastreven van de attitudinale eindtermen voor
muzische vorming

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf 1 mei 2015** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig advies in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Hilde De Vleeschouwer

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: